

Best practice Smart Officer ต้นแบบ

1. ชื่อ Smart Officer ต้นแบบ นายโอภาส ขอบรส
2. Smart Officer ต้นแบบ จาก สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
3. “คำจำกัดความ”
ผู้รอบรู้ด้าน “การผลิตลอมกอกคุณภาพ “

4. ประเด็นที่แสดงถึงความโดดเด่นและมีการปฏิบัติที่ดี

ความรู้เฉพาะสาขา นายโอภาส ขอบรส เกษตรอำเภอลือเสาะนอก นอกจากจะรับราชการแล้ว ยังประกอบอาชีพส่วนตัวคือการทำเกษตรกรรมอีกด้วย โดยได้ทำสวนยางพารา และสวนผลไม้หลากหลายชนิด ทั้งเงาะ มังคุดทุเรียน ลองกอง แต่พืชที่นายโอภาส ขอบรสมีความชำนาญมากที่สุดคือการผลิตลอมกอก โดยลอมกอกจากสวนนายโอภาส ขอบรส จะออกเร็วกว่าสวนอื่นๆ และขนาดช่อใหญ่ ผลโต โดยมีเทคนิคที่สำคัญดังนี้

การเตรียมพื้นที่ปลูก

1. เลือกพื้นที่ปลูก ควรเป็นพื้นที่ราบ น้ำไม่ท่วมขัง ดินเป็นดินร่วน ระบายน้ำได้ดี
2. กำหนดระยะปลูกที่เหมาะสม 4x6 เมตร หรือ 6x6 เมตร หรือ 6x8 เมตร ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่
3. การเตรียมหลุมปลูกควรใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยสูตร 0-3-0 ผสมกับดินเดิมก่อนปลูก
4. วางแผนเกี่ยวกับการวางระบบน้ำ

การเตรียมต้นเพื่อปลูกและช่วงเวลาควรปลูก

1. ควรใช้ต้นกล้าที่มีอายุ 1-1.5 ปี และมีใบแก่ทั้งต้น
2. เลือกต้นที่แข็งแรง สมบูรณ์
3. ควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน
4. ทำร่มเงาพรางแสงหลังจากปลูก

การตัดแต่งกิ่งเพื่อสร้างทรงพุ่ม

1. ตัดลอมกอกหลังจากปลูก ตัดยอดเมื่อต้นสูงประมาณ 1.-1.5 เมตร
2. ตัดกิ่งที่ไม่ต้องการ รวมทั้งส่วนยอดที่สูงกว่า 1.5 เมตร ออก
3. เลือกกิ่งแขนงที่แข็งแรง 4 -6 กิ่ง กิ่งที่อยู่ต่ำสุดควรสูงจากพื้นดิน 80 เซนติเมตร
4. เลือกกิ่งที่ทำมุมกว้าง ตัดแต่งให้ทรงพุ่มโปร่ง และตัดกิ่งที่ทำมุมแคบกับลำต้นออก
5. ตัดกิ่งยอดและกิ่งกระโดงที่แตกขึ้นมาใหม่
6. กำหนดแนวทรงพุ่มให้อยู่ในกรอบของ 4 เมตร หรือแนวทรงพุ่มที่ต้องการ

การให้น้ำ

- การให้น้ำปีแรกที่ปลูกควรให้สม่ำเสมอ เมื่ออายุ 2-3 ปี ควรให้สัปดาห์ ละ 2 ครั้ง

การให้ปุ๋ย (ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์)

1. ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก) ใส่ปีละ 2 ครั้ง อัตรา 10-15 กก./ต้น/ปี
2. ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 และ 16-16-16 โดยใส่ปีละ 3-4 ครั้ง
3. ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับใส่ปุ๋ย คือต้นและปลายฤดูฝน

การกำจัดศัตรูพืช

1. กำจัดวัชพืชรอบ ๆ โคนต้น และในสวนลองกอง
2. กำจัดแมลงศัตรู เพี้ยแป้ง เพี้ยหอย แมลงค่อมทอง ตั๊กแตน หนอนชอนใบ
3. โรครากเน่า โรคราขาว โรคราสีชมพู

การดูแลรักษาลองกองก่อนออกดอกหรือหลังเก็บเกี่ยว

1. การตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรตัดกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรคกิ่งแขนง กิ่งกระโดง และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่งแสงสามารถส่องผ่านเข้าไปในพุ่มได้
2. การให้ปุ๋ยก่อนออกดอก 1-2 เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24 และ 13-13-21 อัตรา 1 กิโลกรัม/ต้น
3. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้น
4. งดการให้น้ำอย่างน้อย 30-45 วัน
5. สังเกตพบใบเหี่ยวเวลาเช้า และการแทงช่อดอกของลองกอง
6. เริ่มให้น้ำหลังพบลองกองเริ่มแทงช่อดอก
7. ช่อดอกยาว 2-3 เซนติเมตร ใส่ปุ๋ย 15-15-15 อัตรา 1 กิโลกรัม/ต้น และให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ
8. ฉีดพ่น GA3 100 มิลลิกรัมต่อน้ำ 1 ลิตร เพื่อช่วยยืดช่อดอก
9. การใช้สารพาโคลบิวทาโซล 400-500 ppm ฉีดพ่นทางใบให้ทั่วทรงพุ่มอัตราต้นละ 10 ลิตร

การตัดแต่งช่อดอก

1. ตัดช่อดอกครั้งแรกเมื่อช่อดอกยาว 3-5 เซนติเมตร เหลือ 1-2 ช่อดอกต่อ กลุ่มตาดอก
2. ตัดแต่งระยะห่างช่อดอก 20-30 เซนติเมตร
3. อัตราช่อดอกต่อกิ่ง
  - เส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว ไว้ดอก 3-5 ช่อ
  - เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 นิ้ว ไว้ดอก 10-15 ช่อ
4. หลังตัดแต่งช่อดอกควรให้สม่ำเสมอ

การตัดแต่งช่อผล

1. ครั้งที่ 1 เมื่อผลอายุ 2-3 สัปดาห์หลังดอกตาย เลือกตัดช่อที่มีผลหลุ่ดร่วง ผลเล็กอยู่ในตำแหน่งไม่เหมาะสม
2. ครั้งที่ 2 ผลอายุ 7-8 สัปดาห์
3. เก็บผลที่แตกออก ผลที่โคนช่อเปียดแน่นกับกิ่ง และผลที่ปลายช่อ 1-2 ผล ในระยะ 2-3 เดือนก่อนผลสุก

การเก็บเกี่ยวลองกอง

1. การเปลี่ยนของผิวเปลือกผลเป็นสีเหลืองทั้งช่อ
2. นับอายุผล 13-15 สัปดาห์หลังดอกบาน
3. เนื้อผลบางใส
4. กลีบเลี้ยงและก้านช่อผลเปลี่ยนสีเขียวเป็นสีน้ำตาล
5. การอ่อนตัวของผล บีบผลปลายช่อเบา ๆ จะรู้สึกนิ่ม
6. ชิมผลที่อยู่ปลายช่อ

การปฏิบัติงานหลังการเก็บเกี่ยว

1. ตัดแต่งกิ่ง ได้แก่ กิ่งแห้ง กิ่งที่เป็นโรค กิ่งกระโดง และชั้วผล
2. ใส่ปุ๋ย 15-15-15 อัตรา 2 กิโลกรัม/ต้น/ปี ปุ๋ยคอก อัตรา 20-25 กิโลกรัม/ต้น/ปี
3. ป้องกันกำจัดโรคและแมลงที่พบไรแดง เพี้ยหอย เพี้ยแป้ง หนอนกินใต้เปลือก และโรคราสีชมพู
4. การให้น้ำต้องให้อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

5. ข้อมูลทั่วไปของ Smart Farmer ต้นแบบและการติดต่อ
นายโอภาส ขอบรส อายุ 54 ปี
เกษตรกรอำเภอเขาสมิง
สำนักงานเกษตรอำเภอเขาสมิง
โทรศัพท์ 0817562760

6. ข้อมูลผู้ถอดบทเรียน
นายประดิษฐ์ เจริญสุข นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
โทร 039-511008 E-Mail : trat@doae.go.th